

Spis treści

1. Historia psychofarmakoterapii — Małgorzata Rzewuska	17
Leczenie gorączką	19
„Aktywna terapia” schizofrenii	20
Wstrząsy insulinowe	20
Wstrząsy kardiazolowe	24
Elektrowstrząsy	26
Psychochirurgia — lobotomia czołowa	27
Neuroleptyki	27
Pochodne fenotiazyny	27
Butyrofenony	30
Tioksanteny	32
Benzamidy	32
Klozapina	33
Leczenie depresji	35
Opium	36
Leki trójpierścieniowe	38
Inhibitory monoaminooksydazy	39
Leczenie światłem i środkami fotobiologicznymi	40
Leki normotymiczne	42
Sole litu	42
Leki przeciwpadaczkowe	43
Leki anksjolityczne	44
Benzodiazepiny	44
Koniec XX wieku	45

2. Ograniczenia stosowania leków psychotropowych w okresie ciąży i karmienia piersią — Małgorzata Rzewuska	47
Zagrożenia prawidłowego rozwoju prenatalnego	48
Mechanizmy teratogenezy	50
Charakterystyka anomalii wrodzonych	51
Wpływ leków psychotropowych na rozwój płodu i zdrowie noworodka — trudności w ocenie wyników	52
Działanie leków psychotropowych i substancji psychoaktywnych na płód	55
Leki psychotropowe a karmienie piersią	58
Działanie neuroleptyków na płód i noworodka	58
Działanie leków przeciwdepresyjnych na płód i noworodka	61
Trójpierścieniowe leki przeciwdepresyjne	61
Selektywne inhibitory wychwytu serotoniny	62
Inne leki przeciwdepresyjne	62
Elektrowstrząsy (EW)	63
Stosowanie leków przeciwdepresyjnych a karmienie piersią	64
Leki normotymiczne	64
Lit	64
Leki przeciwpadaczkowe	66
Leki uspokajające i nasenne	68
Zasady postępowania w zaburzeniach psychicznych u ciężarnych kobiet	70
Schizofrenia	70
Choroby afektywne	70
Depresje nawracające (choroba afektywna jednobiegunowa)	70
Choroba afektywna dwubiegunowa	71
Zaburzenia nerwicowe	72
Lęk napadowy	72
Natręctwa i kompulsje	72
Podsumowanie	72
3. Leczenie zaburzeń psychicznych u dzieci i młodzieży — Andrzej Rajewski	75
Leczenie całościowych zaburzeń rozwojowych	77
Autyzm dziecięcy i autyzm atypowy	77
Inne zaburzenia całościowe	78
Leczenie zaburzeń hiperkinetycznych (zespołów nadpobudliwości ruchowej)	79
Specyficzne zaburzenia rozwoju psychicznego	80
Leczenie zaburzeń zachowania (F-91) i mieszanych zaburzeń zachowania i emocji (F-92)	81
Leczenie tików	82

Leczenie zaburzeń zachowania i emocji rozpoczynających się zwykle w dzieciństwie i wieku młodzieńczym (F-98)	83
Leczenie nieorganicznego moczenia mimowolnego (F-98.0)	83
Leczenie nieorganicznego zanieczyszczenia się kałem (<i>encopresis</i>)	84
Leczenie zaburzeń odżywiania się w niemowlęctwie i wczesnym dzieciństwie	84
Leczenie zaburzeń lękowych u dzieci i młodzieży	85
Leczenie lęku separacyjnego	85
Leczenie zaburzeń lękowych uogólnionych	86
Leczenie fobii izolowanych i fobii społecznej	86
Leczenie napadów lęku panicznego	87
Leczenie reakcji na ciężki stres i zaburzeń adaptacyjnych	87
Leczenie zaburzeń obsesyjno-kompulsyjnych	88
Leczenie zaburzeń występujących pod postacią somatyczną	89
Leczenie zaburzeń odżywiania się	90
Leczenie jadłowstrętu psychicznego (<i>anorexia nervosa</i>)	90
Leczenie żarłoczności psychicznej (<i>bulimia nervosa</i>)	91
Leczenie zaburzeń nastroju (afektywnych) u dzieci i młodzieży	92
Leczenie epizodów depresyjnych i zaburzeń depresyjnych nawracających	92
Leczenie epizodu maniakalnego i zaburzeń depresyjnych dwubiegunowych	93
Leczenie schizofrenii u dzieci i młodzieży	94
4. Leczenie zaburzeń nerwicowych — Małgorzata Rzewuska	100
Leczenie zaburzeń lękowych	101
Wskazania do leczenia zaburzeń lękowych	102
Leczenie psychologiczne	102
Leczenie farmakologiczne	102
Leki stosowane w zaburzeniach lękowych	102
Postępowanie w poszczególnych zaburzeniach lękowych	106
Leczenie zaburzeń lękowych w postaci fobii	106
Napad lęku	107
Lęk napadowy (powtarzające się napady lęku)	110
Psychoterapia behawioralno-poznawcza (CBT) w lęku napadowym	112
Leczenie farmakologiczne w lęku napadowym	115
Inne leki stosowane w lęku napadowym	124
Potencjalizacja działania leków	125
Leczenie farmakologiczne lęku uogólnionego	126
Leczenie zaburzeń obsesyjno-kompulsyjnych (natręctw)	128
Psychoterapia w zaburzeniach obsesyjno-kompulsyjnych	129
Farmakoterapia zaburzeń obsesyjno-kompulsyjnych	130

Reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne	135
Reakcja na ciężki stres (ASD, PTSD)	135
Zaburzenia adaptacyjne	139
Inne zaburzenia	139
5. Leczenie schizofrenii i psychoz schizoafektywnych —	
<i>Małgorzata Rzewuska</i>	141
Elementarne zasady leczenia chorych na schizofrenię	142
Leczenie w początkowym okresie schizofrenii	143
Wybór miejsca leczenia	144
Cele leczenia	144
Stosowanie leków przeciwpsychotycznych (LPP)	145
Leczenie pierwszego epizodu psychozy	145
Zasady farmakoterapii	147
Leczenie pozafarmakologiczne	149
Wybór leku i dawkowanie	150
Leczenie skojarzone	151
Faza ustabilizowana i leczenie podtrzymujące	156
Kontakty z lekarzem	158
Podtrzymujące leczenie farmakologiczne	158
Postępowanie w zaostrzeniu schizofrenii	159
Postępowanie w przypadku uporczywych objawów niepożądanych lub braku poprawy	161
Leczenie w psychozach schizoafektywnych	161
Leki przeciwpsychotyczne (neuroleptyki)	166
Leki przeciwpsychotyczne II generacji	170
Właściwości różniące leki neuroleptyczne	172
Siła działania neuroleptycznego	172
Działanie tłumiące i aktywizujące	173
Wpływ neuroleptyków na nastrój	174
Działanie antycholinergiczne	174
Sposób podawania leku	175
Przeciwwskazania do stosowania leków neuroleptycznych	175
Objawy działań niepożądanych leków przeciwpsychotycznych	177
Objawy związane z działaniem leków przeciwpsychotycznych na o.u.n.	178
Objawy pozapiramidowe	180
Stosowanie leków antycholinergicznyc	184
Objawy niepożądane ze strony układu krążenia	188
Zaburzenia hematologiczne	189
Wpływ neuroleptyków na krzepliwość krwi	190

Reakcje alergiczne	190
Zaburzenia metaboliczne i endokrynne	191
Obwodowe objawy antycholinergiczne	192
Inne objawy	193
Objawy przedawkowania	194
Nagłe zgony	194
Nowoczesne leki przeciwpsychotyczne (II generacji)	194
Benzamidy	194
Antagoniści serotoniny i dopaminy	195
Interakcje leków przeciwpsychotycznych	204
6. Farmakoterapia w zaburzeniach afektywnych — <i>Małgorzata Rzewuska</i> .	215
Leczenie depresji	215
Psychoterapia depresji	217
Farmakoterapia depresji	217
Wybór leku	219
Leki przeciwdepresyjne (LPD)	219
Klasyfikacja leków przeciwdepresyjnych	221
Leki selektywnie hamujące wychwyt zwrotny noradrenaliny i serotoniny (SNRI)	238
Leki działające głównie receptorowo na układ serotonergiczny i noradrenergiczny (SSA)	241
Inhibitory monoaminooksydazy (IMAO, RIMA)	242
Leki selektywnie hamujące wychwyt zwrotny noradrenaliny (NARI) .	245
Inhibitory wychwyty serotoniny i antagoniści receptorów serotonergicznych 5-HT _{2A} i alfa ₁ -adrenergicznych (SARI)	246
Inne leki wpływające na przekaźnictwo serotonergiczne	247
Inhibitory wychwyty dopaminy	248
Leki roślinne	249
Leczenie elektrowstrząsami	250
Wybór leku w zależności od obrazu klinicznego depresji	252
Wybór leku w zależności od nasilenia zaburzeń depresyjnych	255
Leczenie farmakologiczne depresji w przypadku niedostatecznego wyniku pierwszej kuracji	257
Zakończenie leczenia farmakologicznego depresji	264
Choroba afektywna jednobiegunowa (CHAJ)	265
Choroba afektywna dwubiegunowa (CHAD)	265
Leczenie depresji w CHAD	267
Leczenie manii	268
Dystymia	271

Depresje w podeszłym wieku	274
Depresje w chorobach somatycznych	277
Interakcje leków przeciwdepresyjnych	278
7. Farmakoterapia w zapobieganiu nawrotom psychoz —	
<i>Małgorzata Rzewuska</i>	282
Depresje nawracające (choroba afektywna jednobiegunowa)	283
Leki stosowane w zapobieganiu nawrotom depresji	284
Psychoterapia	285
Farmakoterapia w zapobieganiu nawrotom choroby afektywnej dwubiegunowej .	285
Leki normotymiczne	286
Sole litu	288
Leki przeciwpadaczkowe	293
Zapobieganie nawrotom schizofrenii	299
Zapobieganie nawrotom psychoz schizoafektywnych	303
8. Leczenie wybranych zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania związanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych —	
<i>Bogusław Habrat</i>	306
Uzależnienie od alkoholu	309
Uzależnienie od opiatów	313
Programy leczniczo-rehabilitacyjne „drug-free”	314
Leczenie substytucyjne	316
Uzależnienie od leków uspokajających i nasennych	317
Uzależnienie od nikotyny	319
9. Leczenie farmakologiczne w zespołach otępiennych —	
<i>Małgorzata Rzewuska</i>	323
Choroba Alzheimera i inne otępienia pierwotne	324
Leki prokognitywne	327
Inne leki	330
Leki nootropowe	330
Leczenie zaburzeń psychicznych (innych niż deficyty procesów poznawczych) .	333
Farmakoterapia w lęku i bezsenności w wieku podeszłym i otępieniach .	333
Leczenie depresji	334
Leczenie zaburzeń psychotycznych	336
Choroba ciał Lewy’ego	336
Otępienie naczyniopochodne	337

Orzekanie o zdolności do wykonywania zawodu	399
Odpowiedzialność zawodowa lekarza	400
Skorowidz	403